

Posteljne vložke s križem po meri, komad Din 150;
tridelne afrikmatrace Din 400;
flanel odeje Din 45, 70;
slamjace Din 45, 54;
možke srajce Din 35;
spodnje hlače Din 22, 25;
ceig-hlače Din 52, 60;
ceig-telovnik Din 52, 65;
dežnike vse vrste;
klot- in ceig-plašče za delo Din 95, 120;
predpasnike vse vrste;
impregmirane konjske dežne plahte s kumatspico 1 par Din 640;

štrange, uzde, vrvi za perilo, seno, kleti, zvonove in splave

prilporeča trgovina Alojzij Gnušek, Maribor, Glav. trg 6.

Isšem pridnega hlapca h konjem, in ki razume vsa kmetijska dela, za takoj: L. D., Zlatolije 58, St. Janž na Drav. polju. 389

Fant, osem let star, se da krščanski hiši za svojega. Naslov v upravi lista. 381

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem pretužno vest, da je naša blaga, dobra soproga, gospa

Terezija Škraber roj. Bobisut

trgovka in posestnica v Grižah

danes, dne 18. marca 1928 previdena s sv. zakramenti v 78. letu starosti po dolgi mučni boleznici bogudano izdihnila svojo blago dušo. Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v sredo, dne 22. marca 1928, ob 10. uri dopoldan iz hiše žalosti v Grižah na farno pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo darovala istočasno. Elago pokojnico priporočamo v trajen spomin in molitev. Griže pri Celju, dne 18. marca 1928.

Rozalija Robisut, sestra.

Jakob Škraber, soprog.

394

Originalen francoski
Eclair Vermorel

je najboljša brizgalnica na svetu. 134
Generalno zastopstvo
Barzel d. d., Subotica
Zahtevajte cenik!
Dobi se lahko povsod.

Pozor!

Vse vrste močno izdelanege pohištva so vedno na razpolago po ugodnih cenah; zamenjajo se tudi za deske ali plohe pri Kokol Ivan, Pesnica. 362

KMETJE! ŽIVINOREJCI! POSESTNIKI!

OBVARUJTE SE NESREČE!

Leto za letom uničujejo bolezni na tisoče goveje živine, konj in prešičev. Ves Vaš trud o napor dolgih mesecev in let propada. Stotisoči in milijoni denarja gredo v nič.

Vseh teh nesreč se lahko obvarujete, ako zdravite svojo živino z:

„Almaflorom“

najboljšim, najhitrejšim in najzanesljivejšim sodobnim in v stotisočih primerih preizkušenim zdravilom.

»ALMAFLOR« proti konjski koliki.

»ALMAFLOR« proti napenjanju pri goveji živini.

»LA FLEUR« proti vnetju prebavil pri govedu in proti zadrževanju mleka pri molznih kravah.

»HALF« proti svinjski vročici in varovalno sredstvo proti rdečici.

»URINOT« proti krvavemu močenju (scanju) pri govedu in konjih.

Noben pameten živinorejec in posestnik živine ne sme biti brez teh zdravil. Kakor ne bo prevdaren gospodar čakal, da mu hiša najprej pogori, da se komaj potem zavaruje, tako tudi ne bo čakal, da mu živina oboli, temveč ji bo dajal tudi že poprej naša zdravila, zato da mu sploh ne oboli.

„ALMAFLOR“ dobite v vsaki trgovini.

Cena škatli z navodilom za uporabo Din 40.—. Pristno samo s plombo.

Naša zdravila uporabljajo danes že vsi živinorejci v Evropi. Na tisoče je priporočil in zahval.

EDINA ZALOGA ZA JUGOSLAVIJO: 292

„Govedomedika“

Jugoslovanska razpošiljalnica zdravil za govedo, konje in prešiče iz lekarne »PRI SV. ANTONU«, MARIBOR, KOPALISKA ULICA 11.

Artur Sills:

12

Smrtna past.

Ameriški roman.

Priredil Fr. Kolenc.

(Dalje.)

Naglo se mu je zjasnilo v glavi. Mogoče je Alvear-jeva hči ravno pri Holandcu. Kako bi pač pripravil gospodarja, da bi šla proti bajti.

— Ali ste že slišali o »reki malih rib«? — ga je vprašal navidez slučajno.

Las Casas je tako naglo ustavil konja, da bi se žival skoraj zrušila.

— Kaj veš o »reki malih rib«?

Divje je zrl Miguela.

— Ničesar, gospod! — je kljubvalno jecljal. — Le slišal sem, da so govorili o njej.

— Kdo?

— Holandec . . . Snoči je rekel, da gre tja; toda svarili so ga, češ, da je tam zelo nevarno.

— Holandec? In kdo ga je svaril?

— Ne vem, gospod. Samo slišal sem.

— Kje stanuje ta tič?

Miguel je z bičem pokazal smer.

Raoul je v tisto smer naravnal konja. Spustila sta se v tek. Pri bajti sta obstala. Casas je skočil s konja in vrgel vajeti Miguelu. Šel je proti vratom. Odprl jih je in pogledal v izbo.

— Bajta je prazna. Ali gotovo veš da tu stanuje?

Miguelovo ostro oko je medtem zapazilo nekaj, kar bo bolj vplivalo, kakor vse njegovo pripovedovanje. Sledovi muške in ženske noge so se videli.

Miguel je pokazal na sledove:

— Gospod, lahko se prepričate, da je bil tukaj. Tudi ženska je bila pri njem.

— Ženska? Dosedaj nisi govoril o njej.

Las Casas se je upognil, da bi bolj pogledal sledove. V okolici ni bilo ne žene, ne dekleta, ki bi nosili francoske čevlje z visokimi petami. Kdo je mogel to le biti?

Naenkrat se mu je zazdelo, da je rešil uganko. Z mračnim pogledom se je obrnil k Miguelu, ki si je v srcu želel, da bi bil čim dalje od njega.

— Ob koliki uri si videl tu žensko?

— Krog sedme ure je prišla in je ostala tu kake dve uri.

Izraz na don Raoulovem obrazu se je zopet izpremenil. Skoraj smehljal se je. V začetku je mislil, da je Betka obiskala Holandca, toda med sedmo in osmo uro ona ni mogla biti tukaj.

POZOR ČEBELARJI!

Vse čebelarstvo orodje, panje, umetno satovje, »Ričove« tiskalnice za umetno satovje, stroje za trčenje medu, semena medu bogatih rastlin dobavlja: Jugosl. čebelar. industrija NOVI VRBAS (Vojvodina) poštini predal št. 5.

Cenik pošljem brezplačno! 321

Čepljeno trnje ima Anton Furin, Modrače, p. Studence pri Poljčanah. 281

Polpokriti voz, enovprežen, močen, dobro ohranjen, prodaja: Bien, Braslovce, Sav. dolina. 390

V vsakem petem paketu po pol kg zdravstvene sladne kave Viktor Jarc, ki je izvrstne kvalitete, se nahaja 2 Din v gotovini za premijo. 83

Kupim staro zlato, srebro, srebrne krone in goldinarje po najvišjih cenah: C. Ackermann, urar v Ptuj, Glavni trg. 19

Sušilnica za hmelj, za pre-
staviti, 4 m² veliko, prodam ali zamenjam za blago. M. Perc, Celje, Zavodna. 364

Getzemani in Golgata!

Premišljevanja o trpljenju Gospodovem in molitve za vse dneve svetega postnega časa. Vezana knjiga stane Din 30.— in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Fantom: »Besede življenja«, to je fantovski molitvenik, stane z rdečo obrezo 22 Din, z zlato obrezo 30 Din.

Dekletom: »Kadar rože cveto«, lepa beseda za lepo življenje, stane 8.50 Din.

Materam in gospodinjam: »Domači vrte«, kako ga uredimo, obdelujemo in okrasimo. Stane 33 Din.

Gospodarjem: knjigo »Prva pomoč živini v nesreči«, da se rešijo gospodarske škode. Knjiga stane 34 Din.

Otrokom: »Rokovnjači izpod Tatrec«, zanimivo povest za 16 Din.

Vsakemu: »Dome«, ki ga je ustvarila poštna ljubezen, ki praznuje zmago v srečni Veliki noči kmeškega življenja. Knjiga stane 22 Din, vezana 35 Din.

Vse te knjige se naročajo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, ali pa: Aleksandrova cesta 6. Naročite jih kmalu, Velika noč se bliža!

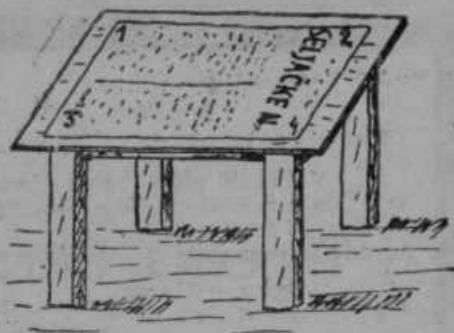
ZA NAŠO DECO

Elektrika — skrivnostna moč.

Dandanes že vsak pozna elektriko, oziroma vsaj njen učinek, njeno moč. Že stari narodi, ki so živeli pred Kristusom, so vedeli za to moč, niso pa je znali uporabiti. Prve pojave so opazovali na smoli jantarja, pa tudi na drugih. Ker so Grki imenovali to jantarjevo smolo »elektron«, se je ime za to moč naravno preneslo v vse jezike in jo imenujemo elektrika.

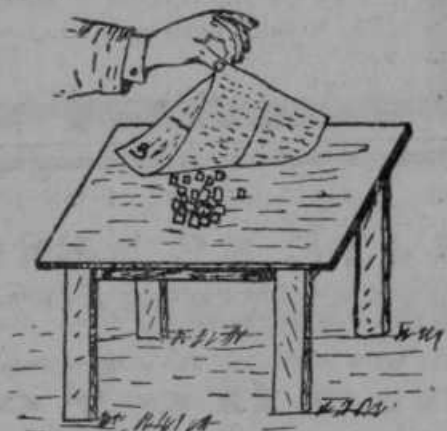
Poizkusi so dognali, da postanejo posamezni predmeti električni, če jih drgnemo. Če steklen ali smolen drog drgneš s suknjeno cunjjo ali lisičjim repom, postane električen, privlači drobne papirčke in jih odbija. Podobni poizkusi pa se lahko napravijo tudi v domači hiši na čisto preprost način:

Vzemi »Slovenskega Gospodarja« in ga na široko razgrni. Zaznamuj ogle s številkami 1, 2, 3, 4. Papir na peči zelo dobro segrej. Nato ga razgrni na mizo. Na oglu št. 3 ga dobro drži in ga trdo pogladi v smeri proti oglu 2, kakih pet ali šestkrat. (Glej sliko I.)

Slika I.

Ko si to napravil, hitro dvigni papir in ga sklopi z vogaloma 1 in 4, kot kaže to sliko II.

Slika II.

Na mizi poleg imej pripravljene prav drobne koščke papirja, pa boš videl, kako ti skačejo papirčki gor in dol.

Ako pa hočeš iz tega papirja dobiti iskro, ki jo želiš videti, potem napravi poizkus v mraku, kakor ti kaže slika III.

Slika III.

Ta iskra je majhen blisk, seveda ni niti najmanj nevaren. Poizkus lahko večkrat ponoviš.

Opozorjamo pa, da mora biti zrak v sobi suh in ne vlažen, da poizkusi dobro uspejo. Tudi miza in roka mora biti popolnoma suha.

Tekom zadnjih 50 let pa so znali razumni ljudje izrabit to silo iz narave in so jo uklenili v svojo službo. Danes služi elektrika za razsvetljavo, za gonilno moč strojev, za gospodarstvo, oziroma gospodinjstvo, ker se grejejo stanovanja z električno, se kuha v kuhinji v električnih loncih, se rabi v zdravilstvu, poizkušajo celo uporabiti jo za gnojenje zemlje v vrtovih itd. itd.

V Sloveniji se največ elektrike dobiva iz Fale pri Mariboru, odkoder peljejo po naših krajih daljnovodi, ki nosijo elektriko po vseh krajih, za sedaj do Trbovelj. Tudi v ljubljanski oblasti imajo velike elektrarne kot na Završnici in druge ob Savi. Slovenija je v naši državi najbolj napredna, kar zadeva elektriko.

Tudi v navadne kmečke hiše spada elektrika. Zdrava luč, brez dima in nevarnosti, gonilna moč za stroje, ki jih ljudje sedaj posebno ob mlačvi gonijo na roko, pri tem pa veliko trpijo, to bo elektrika sčasoma vsakemu kmetu. Kjer si posamezni ne morejo pomagati, napravijo za druge za elektrifikacijo.

Z današnjim malim poizkusom v domači hiši naj se povsod zbudi misel, da je elektrika ona čudovita sila narave, ki jo je Bog dal za vse ljudi. Če tudi ta sila prehaja v oblast človeka, vendar zdaj še bolj kažejo na Njega, Mogočnega, ki je to moč dal naravi. Človek naj to silo uporablja in hvali Boga za njo!

Pomladansko in letno najnovejše blago za ženske in moške obleke, perilo, sešite moške in otročje obleke, vse druge potrebščine, specerijsko blago ter vsakovrstna semena kupite najugodnejše v trgovini Franc Serčar, Mala Nedelja in Ljutomer. — Nakup jajc, masla, putra in vseh poljskih pridelkov vedno po najvišjih dnevnih cenah. 392

Toda kdo je mogel biti? Katera ženska nosi take čevlje? Ko je pogledal Miguela, je opazil, da mu nekaj prikriva.

— Videl si jo in tako moraš vedeti, kdo je bila?

— Mrežo je imela ovito krog glave — se je branil Miguel ki bi sedaj za ves svet ne izdal skrivnosti.

Raoul je šel v kolibo. Čez nekaj trenutkov je slišal Miguel krik in ko je zagledal na pragu gospodarja, je videl, da drži v roki svetel predmet. Držal ga je Miguelu pred oči.

— Ali mi izdaš ime tiste ženske ali pa te ubijem — je sikal Casas.

Miguel je kakor začaran strmel v njega.

— To to... je hči va... šega so... seda don

Alveara... gospica Juanita — je jecljal.

Las Casas je zagnal medaljon na tla.

— Gorje obema — je zakričal.

Miguel je videl, da zadevo s Holandcem lahko mirno prepusti gospodarju.

Govers je malomarno stal v predsobi »Hotel Grande« in razmišljal, kaj naj vse to pomeni.

Vrniti se je hotel v Buenos Aires, toda Betka noče potovati dalje. Henrika pričakuje. A kako naj pride, ko je odšel v Patagonijo!

Betka mu ni hotela dati pojasnila. Razlago je prepustila Dübello.

Gregor med tem ni prenehal hvaliti življenja v Argentini:

— Čudovita pokrajina! — se je navduševal. — Ne bi mislil, da je mogoče tam tako imenitno živeti.

V Raoula je bil kar zaljubljen.

— Izvrsten človek! In kako gostoljuben! Ako pride v Evropo, bo moral biti na vsak način naš gost.

— A ne takrat, ko bom jaz doma — je mislila Betka, izgovorila pa tega ni.

Po večerji sta sedela na verandi in pila kavo. Nankrat je Gregor skočil.

— Sveti Bog, to je vendar oni krotilec iz Sv. Martina! Sem ga pokličeva.

Dübello je v tem trenutku prišel po stopnicah navzgor. Bil je še vedno v pastirski uniformi.

— Vprašaj ga, ali bi hotel piti z nama skodelico kave ali kozarec vina. Mislim, da je pošten fant.

Pošteni fant pa ni čakal povabila. Brez vsakega pardona je pristopil k njima in je prijateljsko sunil Gregorja pod rebra.

— No, stari, kako mi pristajajo brke?

Gregor je potreboval precej časa, da je Dübello spoznal.

— Ne najdem besedi — je odpiral široko oči.

Kalvarijo!

Knjiga 23 križevih potov in drugih molitev za post. Stane vezana Din 25.—, naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Na

Poštenost se hitro izkaže.

V nekem kraju sta živela soseda Marko in Toma; prvi je bil bogat, drugi pa bolj reven. Nastopila je velika suša, kar je seveda prineslo slabo letino. Toma je bil v zadregi, kako bo preživel čez zimo svojo družino in svojo živino. Nazadnje mu ni kazalo drugega, kakor da si je izposodil od Marka 50 srebrnikov. Obljubil je, da jih bo vrnil čez leto in dan. Pismenega nista soseda napravila nič, ker to v tistih krajih, kjer so zaupali drug drugemu, ni bilo v navadi.

Čez leto je Toma radi varčnosti in sreče pri kupčiji res mogel vrniti izposojeni denar. Prinesel je 50 srebrnikov Marku v hišo in je vprašal, kje najde gospodarja Marka. Hlapec mu je odgovoril, da gospodarja ni doma, ker je v mestu. Toma mu je naročil, naj prosi svojega gospodarja ob povratku, da stopi k njemu, k Tomi, ker mu mora nekaj važnega izporočiti.

Na večer je bil Toma pravkar v sobi na podstrešju, kjer je hranjeval svoje pisarije, svoje knjige in tudi svoj denar. Marku so pokazali pot do njega in Toma mu je našel na veliko hrastovo mizo v podstrešni sobi 50 srebrnikov, ki mu jih je hotel vrniti. Marko je denar spravil in je po kratkem pogovoru odšel.

Čez pol leta je dobil Toma nekega lepega dne pismo od Marka, v katerem mu je ta pisal, naj mu vendar že vrne posojenih 50 srebrnikov. Toma je bil silno presenečen. Skočil je k Marku in ga vprašal:

»Kaj pomeni to pismo? Ali Ti nisem denarja že tedaj in tedaj vrnil?«

»Meni? Jaz nisem dobil še nič!«

»Ali sosed, čemu se šališ? Saj si vendar bil pri meni in sem Ti naštel denar na mizo!«

Sosed ni dal nič veljati. Začel se je prepir, ki je končal pred sodnikom. Tam sta trdila vsak svoje. Prič ni bilo. Hlapec je sicer rekel, da je nekoč Toma poklical Marka, ali ni vedel, čemu; Marko pa je trdil, da sta se tedaj pogovorila o setvi. Sodnik je premišljeval. Potem je pa rekel Tomi:

»Kje si Ti naštel Marku denar?«

»V svoji podstrešni sobi, gospod, na veliko hrastovo mizo.«

»Kaj praviš ti na to, Marko?«

»Gospod sodnik, v tisti sobi jaz sploh še nikoli bil nisem!«

Sodnik je naposled odločil, naj gre Toma domov in naj prinese sem v urad s podstrešja tisto mizo, na kateri je bil denar. Marko pa naj počaka. Toma je odšel, Marko pa je sedel v dvorani in je poslušal, na videz prav mirno, kaj je sodnik obravnaval z drugimi strankami.

Čez nekaj časa, ko Tome le še ni bilo, je rekel sodnik Marku:

»Čudno, da Tome še ni. Ali je miza res tako težka?«

»To ne, ali velika je zelo in ne vem, kako jo bo spravil skozi ozka vrata v podstrešni sobi.«

»Tako, tako! Kaj pa, Marko, Ti si rekel, da še nikoli nisi bil v tisti sobi, pa le vendar veš, kaka je miza in kakšna so vrata?«

Marko je prebledel. Ujel se je bil. Nič več ni tajil.

Naloga. Rešitev naloge o nedolžnih judovskih otrocih: Vse kosti so bile le od dečkov, ker za Heroda ni imelo pomena, da bi bil dal pomoriti tudi deklice, ko je želel ugonobiti malega Jezuščka.

Računska naloga: To pa je zdaj celo resna naloga, torej izračunajte in pošljite rešitev uredniku. Prva pravilna rešitev bo nagrajena. — Iz ptičjega gnezda je prišlo pet mladičev. Vsak požre na dan 50 gosenic, ki jih najde na sadnem drevju. Vsaka gosenica uniči vsak dan po eden sadni cvet. Koliko je vredno to ptičje gnezdo za sadjarja, če računamo za mesec dni in pri tem upoštevamo, da rodi sad samo eno petinko cvetov in da stane 1 jabolko povprečno 10 par?

Družinska pratika za leto 1928 s podobo Svete Družine se še dobi v vseh večjih trgovinah papirja itd. Segajte le po naši!

Za smeh in zabavo.

Učitelj: »Povej nam samostalnik moškega spola!«

Učenec: »Deček.«

Učitelj: »Prav! Zakaj je ta samostalnik moškega spola?«

Učenec: »Ker ima deček hlače.«

Tonček in Marček sta spala skupaj v 1 postelji. Nekoč sta se, preden sta zaspala, začela tako prepirati, da ju je morala priti mati miriti.

Mati: »Zakaj se prepirata?«

Tonček: »Marček mi ne da prostora v postelji.«

Mati: »Kako to? Ali hoče zase več kot polovico postelje?«

Tonček: »To ne, ali on hoče ležati v sredi, jaz pa naj bi ležal na obeh straneh.«

Pepček je bil pri zdravniku. Doma so ga vprašali, kako mu je bil zdravnik všeč.

Pepček: »To je zelo ljub gospod. Še sam mi je rekel, naj mu pokažem jezik, kolikor le morem, ni nič me ni zato kregal.«

»Dedek«, je rekel Tomažek, »ali imaš še kaj zob?«

»Ne, dele moje, nimam jih več. Davno mi je že zadnji izpadel.«

»Torej ne bi mogel grizti orehov?«

»Seveda ne, kam pa misliš?«

»Tedaj te prosim, hrani mi moje orehe, dokler se ne vrnem!«

Kako so pri »Jožekovih« obhajali praznik sv. Jožefa.

Na koncu vasi je bila majhna kmečka hiša, kjer so že dedek bili Joža, oče Jožef in tudi prvega sina so klicali Jožeka. Pri očetovi postelji je bila lepa podoba sv. Jožefa, ki so ga posebno častili kot varha in zaščitnika cele družine. Vsi sosedi so tej hiši pravili »pri Jožekovih«; vsi so vedeli, da ga menda ni blizu človeka, ki bi tako častil in ljubil sv. Jožefa, kakor oče te hiše.

Kadar se je bližal 19. marec, so hišo pobelili, krog hiše vse posebno skrbno po-

— Prav! Toda nezaslišano je, da se ne zmeniš za starega prijatelja, samo zato, ker ni imel časa, da bi se obril.

Dübell se je vsedel.

— Radoveden sem ali je mogoče dobiti tu pošteno sladkorno žganje.

Kmalu ga je dobil.

— In sedaj — je začel po prvem požirku — bi gotovo rada vedela kaj se je godilo z menoj? V par minutah vama vse razložim. Ali se spominjata, da sem vaju v Buenos Airesu zapustil?

Govers je prikimal.

— Takrat sem šel v Cafe Peru, kjer me je nekdo čakal . . . imena nočem povedati . . . in ta ženska mi je povedala —

— Tako, bila je torej ženska? — ga je ostro prekinila Betka.

— Da; in sicer krasna ženska!

Betka se je smejala.

— Kakor rečeno — je nadaljeval Dübell — mi je ta ženska — mimogrede omenim, da sem se seznanil z njo že v Rio de Janeiru — povedala, da ji je nekaj znano o zakopanem zlatu. Kje da se nahaja, ni mogla povedati, slišala pa je o Gregorjevi nameri, da bo med bivanjem v Južni Ameriki stikal za njim.

— Kako za groma je mogla vedeti za to? — je za-

čudeno zaklical Gregor. — Saj razen tebe nisem nikomur govoril o tem.

— To mi je drago! Casasu tudi nisi omenil tega?

— Ne! Držal sem se tvojega nasveta. Toda kdo je ta mlada dama? Kako —

— Ali se spominjaš, da je bilo okno kabine odprto, ko sva na »Gebriji« govorila o tem?

— Kako bi se ne spominjal! Toda saj si ti sam rekel, da ni tam nikogar, ki bi govoril naš jezik.

— To je res. Samo da sem te napačno informiral.

— Bila je torej ista dama, s katero si se pozneje sestal — ga je prekinila Betka. — Toda ali nisi rekel, da si jo spoznal že v Riu?

— Pač! Z isto ladjo je potovala ko mi, na krovu se pa ni pokazala.

— Nadaljuj!

Betka si je prižgala cigareto.

— V Cafe Peru mi je napovedala sestanek. Kar je sledilo, sem Gregorju že povedal. Tebi pa še moram povedati, da mi je v Riu dala nakit, ki je popolnoma enak bratovi zlati mački.

— Čudno naključje!

— Ne tako čudno, kakor misliš. Zlata mačka je namreč znak njene družine. Očeta še dandanes poznajo po imenu Gato Oro in je neposredni potomec prvega Gato Ora.

nova knjiga za vas! Brez nje ni nedelje!
"BESEDE ŽIVLJENJA!"
Naročite ta fantovski molitvenik,
ki stane 22 Din, v usnjec z zlato
obvezjo pa 30 Din v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Fantije

spravljali, vsa okna, mize in stole pomili, da bi očeta razveselili. Oče pa so vedno rekli: »Ne meni, ampak sv. Jožefu na čast mora biti 19. marca vse lepo od stro-pa do tal, po hlevih in v kleti, po skednju in v drvarnici, pa tudi po vseh predalih in omarah.« Mati so pripravili pitano ku-ro ali petelinčka, spekli beli kruh in po-gače in prinesli velik krožnik lepih, rde-čih jabolk, nalašč za ta dan skritih, na mizo.

Anica je zvila čeden venček z bršljana in zvončkov in vijolic krog podobe sv. Jožefa. Trezika pa je postavila krasno cveteč zlatorumen fajgelček sredi belopo-grnjene mize, da je zaduhtelo po vsej so-bi. Gojila ga je vso zimo skrbno na soln-čnem oknu za očetov god. Jožek, Ivan in Anton pa so tuhtali vse tedne, kaj bo de-očeta najbolj razveselilo. Jožek je že za-sluzil pri tesanju, Ivan je prihranil mar-sikak dinarček, ko je hodil k sosedom vračat orača ali kopača; Anton pa, naj-mlajši, je skušal zvedeti za starčka, ki bi bil vreden, da ga lahko osrečijo z darovi dne 19. marca. Saj tako so oče pred ted-nom naročali: »Najbolj me razveselite o-troci, ako mi na Jožefovo pripeljete ka-kega revnega starčka v hišo; tako mu ho-čemo postreči, kakor bi ga poslal sam sv. Jožef k nam!«

Težavna je bila naloga treh vrlih sinov, kajti ne le domača vas, ampak vsa občina je bila tako dobro urejena, da pravza-prav ni bilo reveža med njimi. Kar je bi-lo starčkov, vsi so imeli svoj kotiček, do-bro jelo in odjelo; nobeden ni prosjačil, nobeden ni solze brisal v bedi. Z vsakim so lepo ravnali.

»Še tri dni do očetovega godu, pa še ni-smo staknili revnega starčka«, toži Anton svojima bratoma, ki sta se v mraku vr-nila od dela. »Našel sem ga«, odgovori Jožek, »zdelo se mi je- kakor da sem sa-mega sv. Jožefa preoblečenega srečal! Po-slušajta: Ko sem se nocoj vračal iz sosed-ne vasi, pride ob palici reven možek; je bil oblečen za silo, nič ni bilo raztrganega na njem; opiral se je ob palico in v ma-lem cekarju nesel nekaj zapranega peri-la. Zraven njega je šla neznana gospa, ki me je vprašala, kje je hiša našega župa-

na ali občinskega predstojnika. Ponu-dim se, da pokažem pot; starček se mi je posebno zasmilil, ko opazim, da je na eno oko slep, z drugim pa komaj meži. »Ne morem povedati, kako težko že ho-dim«, začne starček, »da bi le kmalu bili pri občinskem predstojniku! Pa kako me bo sprejel, ko nikoli nisem delal v doma-či občini?« Mati je bila uboga dekla v Ha-lozah in ko so me prinesli s krsta domov, je umirala. Dobri ljudje so me vzeli ter me zredili; siromak sem ostal vse žive dni. Rad sem delal, oženil sem se in bil 23 let viničar pri dobrih, bogatih ljudeh. Krava me je enkrat brenila v oko, tako sem oslepel, tri tedne sem bil tedaj v bol-nici. Oj, da bi raje tistokrat umrl, kakor da sem to doživel, kar večeraj! Pri hčeri sem bil, ki je tudi viničarka, vse, kar sem imel, sem ji izročil. A njen mož, moj zet, me je spravil od hiše, ker sem bolan, češ, ne more me več rediti, ima z lastno dru-žinico dovolj skrbi, zaslužka pa premalo. Oj, da bi raje umrl, kakor da moram na občino iti prositi!« — Solze si je obrisal starček. Gospa, ki ga je spremljala, ga je tolažila: »Jaz bom prosila za vas, dedek, župan bo pomagal, da pridete v hiralnico sv. Jožefa.« — »Ali je še daleč do hiral-nice?« vpraša starček. »Najrajši bi šel sam tja, bojim se občinskega predstojni-ka!« — Pol ure je še bilo do hiralnice in ko gospa opazi žalost in strah starčka, me prosi, da jima pokažem pot do hiralnice sv. Jožefa.

Spremil sem gospo in starčka do tja, potem pa počakal, kaj bo. Ni bilo prostora; »Deset postelj imamo, 15 starčkov je prišlo, kako bo to šlo?« je rekel z očivid-no žalostjo ravnatelj zavoda sv. Jožefa. Prazni prostori brez peči in brez postelje niso za take bolehnne starčke! Zopet smo vsi začeli prositi. Ljubezen je iznajdljiva. Dobre sestre, usmiljene križanke, so te-kom ene ure sešile iz par žakljev slamni-co in pripravile za tega utrujenega starč-ka zasilno ležišče na toplem prostorčku.

Gospa je nekaj pravila sestram in go-vorila z ravnateljem, ne vem kaj, slednjič šla zadovoljnega obraza iz hiralnice z me noj. Županu bom pisala, je dejala, upam, da ne bo zaman, mudi se mi na vlak,

To rekši je odhitela na postajo, ki je bila še nad uro hoda od hiralnice.

Tega starčka bomo razveselili na Jože-fovo, konča Jožek zmagonosno; to bo oče-tov god! Jaz mu bom kupil novo robačo, ti, Ivan, nove gale, Anton bo pa prosil o-četa, naj mu dajo staro zimsko suknjo ali kar že bo. Mati pa bodo naložili v jerba-šek od vsega dobrega, kar bodo spekli na Jožefovo, in Anica in Trezika bosta nesli v zavod sv. Jožefa. Oj, to bo moj starček vesel! Da sem ga le staknil! — vzklikne Jožek.

In kakor so se pogovorili, tako so tudi storili. Obhajali so očetov god v Jožekovi hiši s polno pogrnjeno mizo; a predno so sedli za mizo, sta odnesli hčerkini darove za sv. Jožefa tistemu starčku v hiralnico. Dobil je toliko, da je dal še drugim. Naj-bolj pa se je veselil nove srajce in novih gat in druge obleke, ki so oče Jožef svoje-mu godovnjaku v čast podarili neznane-mu starčku. Pa tudi za usmiljene sestre in g. ravnatelja je nekaj priložil.

Ali je to izmišljena povest? Ne, resnič-na je. Žalostno v tej povesti je to, da je le en starček bil obdarovan, 15 pa jih je bilo pozabljenih. Morebiti pa se jih spomnijo čitatelji »Slovenskega Gospodarja«, zlasti Jožefi in Jožefe, ter pošljejo svoj dar ali darček za tiste pozabljene starčke v hiral-nico sv. Jožefa. Saj je to edini in prvi za-vod te vrste na Slovenskem Štajerskem. Vsak začetek je težak, tako tudi začetek tega zavoda, ki je bil posvečen lansko le-to na praznik sv. Jožefa. Veliki godovi i-majo osmino, tako tudi praznik sv. Jože-fa. Dobro delo pride vedno prav, zamudo lahko popravimo. Kdor je v bližini, lahko to stori osebno; to so zlasti prebivalci in posestniki Ptujkega polja. Ali hočejo Jo-žefi oskrbeti starčkom vsaj dobro pisan-ko, in Jožefe, boste darovale toliko, da se bodo tudi starčki in starke (saj je tudi 8 starih revic v tem zavodu) v hiralnici sv. Jožefa veselili aleluje? — Anton Martin Slomšek je zapisal te-le besede: »Več ko dam, več imam.« Slajše je dajati, nego prejemati. Kdor ne verjame, pa naj sam poizkuša!

Naslov: Hiralnica sv. Jožefa, Muretinci, pošta Moškanjci.

— Da . . . dal Tega človeka iščemol — je dejal Gregor nervozno. — In kje stanuje?

— Raoulov sosed je.

— Aha! — je kimala Betka. — Se že bližamo rešitvi uganke.

— Tako je — je dejal Dūbell. — Mnogo bolj zani-miva je, kakor misliš. Lastnica zlate mačke je zaroč-nica moža, ki ga ne ljubi.

— In veš, kdo je ta mož?

Dūbell je močno zrl Betki v oči.

— Vem. Njegovo gostoljubnost si uživala.

— Raoul Las Casas? — je vprašala presenečena. — Saj še ni zaročen z njo.

— Pač. Ze od otroških let sta zaročena.

Betka se je premagovala, v notranjosti pa ji je vre-lo. Raoul zaročenec in vendar se je drznil nje dotak-niti!

— Ona mlada dama — se je vmešal Gregor — je torej potomka onega Gato Ora, ki ga moj prednik v pismu omenja? Zakaj nisem tega prej vedel!

— In kaj ve ta zlatomačja gospodična o našem za-kladu? — mu je vsekala v besedo Betka.

Dūbell je povedal, kar mu je Juanita povedala o razgovoru med očetom in Raoulom, in o zlatem pred-metu, ki sta ga oba ogledovala.

— Kar me je potrdilo v domnevi, je okolščina, da ju je dekle slišalo govoriti o »reki malih rib«.

— Čudno! ga je prekinil Gregor. — Zelo bi rad ve-del, kaj ta naziv pravzaprav pomeni.

— Da, to bi vsi radi vedeli, mislim pa, da kmalu pridemo na jasno. Dozdeva se, da Casas od časa do časa potuje v notranjost dežele in najbrž tudi sedaj gre. Vama ni rekel ničesar o tem?

— Pač. Trdil je, da mora naglo odpotovati — je odgovoril Gregor.

— Ali je že prej tudi govoril o tem, da včasih po-tuje v notranjost dežele?

— Da . . . rekel je, da mora večkrat potovati v kupčijskih zadevah. Ali se še spominjaš, Betka?

— Sedaj je na vsak način odšel in jaz predlagam, da potujemo za njim in izsledimo, kam gre!

— Tega ne moremo storiti! — je protestiral Gregor.

— Zakaj ne — je vprašala ostro sestra.

— Prej sva bila njegova gosta, sedaj pa bi ga za-sledovala kot kakega lopova.

— Na slepo bi tega res ne mogli storiti — je odo-braval Dūbell. — Na dobro srečo pa imam kažipot. V bližini je trgovsko skladišče Elina. To je Raoulovo iz-hodišče. O tem je Juanita prepričana.

Dalje prih.

Ve morate imeti knjigo
"KADAR ROŽE CVETO"
Naročite jo v Tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

Dekleta